

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์ เริ่มขึ้นครั้งแรกในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ประเทศโปรตุเกสเป็นชาติแรกที่เข้ามาติดต่อกับไทย ต่อมาประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และประเทศอื่น ๆ ก็พากันเข้ามาติดต่อกับไทย หลังจากรัฐบาลไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ลงนามในสนธิสัญญากับชาติตะวันตกเป็นครั้งแรก คือประเทศอังกฤษ รัฐบาลไทยมิได้เสียเปรียบประเทศอังกฤษเลย

เมื่อประเทศอังกฤษมีชัยชนะในสงครามกับประเทศจีน เมื่อ พ.ศ. 2385 ทำให้ประเทศอังกฤษมีอิทธิฤทธิ์ทางการเมือง การค้า และเศรษฐกิจในดินแดนจีน รัฐบาลอังกฤษจึงส่งเซอร์เจมส์ บรูด มาขอแก้ไขสนธิสัญญาที่ทำไว้กับไทย ซึ่งอังกฤษค่อนข้างเสียประโยชน์ แต่อังกฤษก็ไม่ประสงค์จะเสียดูแล

หลังจากพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติ พระองค์ทรงเห็นว่าประเทศไทยกำลังตกอยู่ในภาวะอันตรายจากอิทธิพลของอังกฤษที่กำลังแผ่ขยายเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รัฐบาลไทยในสมัยนั้นจำเป็นต้องลงนามในสนธิสัญญาใหม่ สันติภาพกับอังกฤษ ทั้ง ๆ ที่ไทยเสียเปรียบมากในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการค้า แต่รัฐบาลไทยจำเป็นต้องกระทำทางดังกล่าวเพื่อรักษาเอกราชของชาติไว้ ดังนั้นสนธิสัญญาฉบับนั้นจึงเป็นต้นแบบของการทำสนธิสัญญากับชาติต่าง ๆ เช่น ฝรั่งเศส เป็นต้น ทำให้ประเทศไทยต้องเสียเปรียบชาติอื่น ๆ ด้วย

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ปัญหาความเสียเปรียบทางการค้าของประเทศไทยนำความยุ่งยากมาสู่การบริหารประเทศ เพราะคนในบังคับอังกฤษ และฝรั่งเศสได้รับสิทธิพิเศษไม่ต้องขึ้นศาลไทย เมื่อกระทำผิดเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นคนเอเชียซึ่งเป็นชาวอาณานิคมของอังกฤษ และฝรั่งเศสก่อให้เกิดความวุ่นวายแก่รัฐบาลไทยในด้านต่าง ๆ เพราะคนเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศสมีจำนวนมากกว่าชาวยุโรป รัฐบาลไทยจึงพยายามที่จะลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากกลุ่มบุคคลดังกล่าว ฉะนั้นรัฐบาลไทยจึงจำเป็นต้องปฏิรูปกฎหมาย และการศาล ซึ่งใน

ถ่ายตาวาตะวันตกถือว่าล่าช้า และโหดร้ายจนเกินกว่าจะยอมให้คนในบังคับของ ตระกูลที่หาความผิดมา
รับการลงโทษจากกฎหมายไทย

ความพยายามของรัฐบาลไทยที่จะแก้ไขปัญหาคอนแอมเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศส จะต้องใช้
ระยะเวลาพอสมควร กว่าที่รัฐบาลของทั้งสองประเทศจะยอมให้คนแอมเอเชียในบังคับของตนมาขึ้น
ศาลไทย

ดังนั้น การศึกษาเรื่องคนแอมเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศส ที่ก่อให้เกิดปัญหาแก่รัฐบาล-
ไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จะแสดงให้เห็นถึงความพยายามของ รัฐบาล
ไทยในการแก้ไข เรื่องเอกราชทางการศาลด้วยวิธีใดบ้าง และประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของการมีคนแอมเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศส
2. เพื่อศึกษาถึงบทบาทของคนแอมเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศส และปัญหาต่างๆ ที่
เกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สืบเนื่องมาจากกลุ่มบุคคลดังกล่าว
3. เพื่อศึกษาถึงความพยายามของรัฐบาลในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัวในการแก้ไขปัญหาคอนแอมเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศส
4. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของปัญหาคอนแอมเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศสที่มีต่อการ
บริหารประเทศในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ขอบเขตของการวิจัย

หากการศึกษาเกี่ยวข้องกับปัญหายุ่งยากของรัฐบาลไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคนแอมเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศส ซึ่งมีที่มาจากการทำสนธิสัญญา
ระหว่างรัฐบาลไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับรัฐบาลของอังกฤษและฝรั่งเศส
และวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ของรัฐบาลไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
เพื่อลดบทบาทของคนแอมเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศส เหล่านี้ให้ลดน้อยลง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การค้นคว้าวิจัยในเรื่องนี้ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Approach) และ
 เลื่อนรายงานแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

ข้อมูลที่ใช้ในการค้นคว้าวิจัย ได้จากเอกสารชั้นต้น (Primary Sources) ได้แก่
 พระราชหัตถเลขา บันทึกแนวพระราชดำริ พระตำรา และความคิดเห็นของข้าราชการ หนังสือโต้ตอบ
 ทางราชการ พระราชบัญญัติ และประกาศทางราชการต่าง ๆ เป็นต้น และยังได้หลักฐานจากเอกสาร
 ชั้นรอง (Secondary Sources) ได้แก่ หนังสือ วิทยานิพนธ์ และบทความในวารสาร เป็นต้น

แหล่งค้นคว้าที่สำคัญคือ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดกลาง จุฬาลง-
 กรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดคณะอักษรศาสตร์ และห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

ความสำคัญ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

1. ทำให้เข้าใจปัญหายุ่งยากต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้รับ เนื่องจากคนเอเชียในบังคับ
 อังกฤษและฝรั่งเศส
2. ทำให้ทราบวิธีการของรัฐบาลในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ในการพยายามแก้ไขปัญหาคณะเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศส
3. ทำให้ทราบถึงผลกระทบของการมีคณะเอเชียในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศสที่มีต่อประ-
 เทศไทย

อักษรย่อที่ใช้ในเชิงอรรถ

อักษรย่อที่ใช้มีดังต่อไปนี้

กจช.	หมายถึง	กองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร
ร. 5	"	เอกสารในรัชกาลที่ 5
น.	"	เอกสารกระทรวงนครบาล
ม.	"	เอกสารกระทรวงมหาดไทย
ต.	"	เอกสารกระทรวงต่างประเทศ
ย.	"	เอกสารกระทรวงยุติธรรม
ฝ	"	เอกสารลับชุดฝรั่ง คัด-อังกฤษ
ส. 2	"	เอกสารส่วนพระองค์กรมพระยาตำราพระยานุภาพ
กต.	"	เอกสารเก็บเล่มกระทรวงการต่างประเทศ
กบ.กต.	"	กองบรรณสาร กระทรวงการต่างประเทศ